

УТВЪРДИЛ:.....

ИНЖ.КАМЕЛИЯ СТОЯНОВА
ДИРЕКТОР на ПГЕЕ ПЛОВДИВ

ПРОГРАМА

3 А

ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЧАЛЕН ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА НА НОВОПОСТЪПИЛИ РАБОТНИЦИ В ПГЕЕ- Пловдив

Настоящата програма е изготвена в изпълнение изискванията на чл. 12, ал. 2 от Наредба N: РД-07-2 от 16 декември 2009 година (ДВ, бр. 102/2009 г.)

Инструктажът се провежда индивидуално или в група / до 15 човека/.

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

1. КТ– Предмет и цел– чл. 1
  - /2/ Отношенията при предоставяне на работна сила се уреждат само като трудови
  - /3/ КТ цели да осигури свободата и закрилата на труда
- 1.1 . Сдружаване на работниците и служителите
  - Чл.4– Работниците и служителите имат право, без предварително разрешение, да се сдружават на синдикален принцип.
  - Чл.6- /1/ Общото събрание се състои от всички работници и служители
    - /2/ Когато организацията на труда не позволява функциониране на общото събрание, се създава събрание на пълномощниците на квотен принцип, определени от работниците и служителите
- 1.2 . Синдикални организации
  - Чл 33– Синдикалните организации имат право сами да изработват свои устави и правила, в рамките на закона
  - Чл.37– Органите на синдикалните организации имат право да участват в подготовката на всички вътрешни правила и наредби по трудови и осигурителни въпроси
- 1.3 . Колективен трудов договор
  - Чл. 50 /1/ С КТД се уреждат въпроси на трудовите и осигурителни отношения на работниците и служителите, които не са уредени с повелителни разпоредби на закона.
  - Чл.51 а /1/ КТД в предприятие се сключва между работодателя и синдикалната организация

1.4 . Възникване и изменение на трудовото правоотношение

А/ Трудов договор

Чл. 61, 62 Сключва се между работодател и работник в писмена форма или с фактическото изпълнение на работата

Чл. 63 Работникът или служителят е длъжен да постъпи в едноседмичен срок от сключване на трудовия договор

Чл. 66 С трудовия договор се определя мястото и характера на работата и трудовото възнаграждение

Чл. 67 Времетраене на трудовия договор: - за неопределено време
- срочен

Чл 74 Трудов договор, който противоречи на закона или КТД е недействителен. Оспорва се в съда.

Б/ Срочен договор

Чл. 68 Трудов договор за определен срок

Чл. 70 Трудов договор със срок за изпитване

В/ Забрана за едностранно изменение на трудовото правоотношение

Чл. 118 Работодателят или работникът и служителят не могат да променят едностранно съдържанието на трудовото правоотношение , освен в случаите и по реда установени от закона.

1.5 . Основни задължения на страните по трудовото правоотношение

Чл.124 Работникът или служителят се задължава да изпълнява работата, за която се е уговорил и да спазва установената трудова дисциплина. Работодателят е длъжен да осигури на работника или служителя условия за изпълнение на работата и

Чл.126

1. Да се явява навреме на работа и да бъде на работното си място до края на работното време
2. Да се явява на работа в състояние, което му позволява да изпълнява възложените задачи и да не употребява през работно време алкохол или друго упойващо вещество
3. Да изпълнява цялото работно време за изпълнение на възложената работа
4. Да изпълнява работата си в изискуемото се количество и качество
5. Да спазва техническите и технологични правила
6. Да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд
7. Да изпълнява законните нареждания на работодателя
8. Да пази грижливо имуществото ,което му е поверено или с което е в досег при изпълнение на възложената му работа, както и да пази суровините,материалите ,енергията,паричните и другите средства,които му се предоставят за изпълнение на трудовите задължения
9. Да бъде лоялен към работодателя,като не злоупотребява с неговото доверие и не разпространява поверителни за него сведения,както и да пази доброто име на предприятието
10. Да спазва вътрешните правила,приети в предприятието, и да не пречи на другите работници и служители да изпълняват трудовите си задължения
11. Да съгласува работата си с останалите работници и служители и да им оказва помощ в съответствие с указанията на работодателя
12. Да изпълнява и всички други задължения ,които произтичат от нормативен акт,от КТД,от трудовия договор и от характера на работата

1.6 . Работно време, почивки, отпуски

- Работната седмица е петдневна с продължителност на седмичното работно време 40 часа
- Разпределение на работното време се установява с Правилника за вътрешния трудов ред
- Работното време се прекъсва от две 15 минутни почивки преди и след обед
- Всеки работник и служител има право на платен годишен отпуск от 20 работни дни , според чл.155 и всички видове отпуски, регламентирани в КТ-за изпълнение на граждански и обществени задължения /брак,кръводаряване,смърт,участие в съд и др./, отпуск за учебно-мобилизационно мероприятие ,на синдикални дейци,при бременност и раждане,за отглеждане на дете,неплатен отпуск и др.

Чл.176 /1/ Ползването на платения годишен отпуск може да се отложи за следващата календарна година.

1. от работодателя – поради важни производствени причини при условието на чл.173 , ал. 5, изречение трето;
2. от работника или служителя – когато ползва друг вид отпуск или по негово искане със съгласието на работодателя

/2/ Когато отпускът е отложен или не е ползван до края на календарната година, за която се отнася, работодателят е длъжен да осигури ползването му през следващата календарна година, но не по-късно от 6 месеца, считано от края на календарната година , за която се полага.

/3/ Когато работодателят не е разрешил ползването на отпуска в случаите и в сроковете по ал. 2 , работникът или служителят има право сам да определи времето на ползването му , като уведоми за това работодателя писмено поне две седмици предварително.

/4/ Неизползваният размер на платения годишен отпуск може да се използва от работника или служителя до прекратяване на трудовото правоотношение с този работодател.

Чл.177 За времето на платения годишен отпуск работодателят заплаща на работника или служителя възнаграждение , което се изчислява от полученото среднодневно брутно трудово възнаграждение за последния календарен месец , предхождащ ползването на отпуска, през който работникът или служителят е отработил най-малко 10 работни дни.

Чл.178 Забранява се компенсирането на платения годишен отпуск с парични обезщетения освен при прекратяване на трудовото правоотношение.

1.7 . Трудова дисциплина. Обезщетения.

Всеки работодател има право да издаде Правилник за вътрешния ред.

Чл.186 Виновното изпълнение на трудовите задължения е нарушение на трудовата дисциплина.

Чл.187 Нарушение на трудовата дисциплина са:

1. закъснение,преждевременно напускане на работа, неявяване на работа или неуплътняване на работното време;
2. явяване на работника или служителя на работа в състояние, което не му позволява да изпълнява възложените му задачи;
3. не изпълнение на възложената работа; неспазване на техническите и технологични правила;
4. произвеждане на некачествена продукция;
5. неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд;
6. изпълнение на законните нареждания на работодателя;

7. злоупотреба с доверието и уронване на доброто име на предприятието, както и разпространяване на поверителни за него сведения;
8. увреждане на имуществото на работодателя и разпиляване на материали, суровини, енергия и други средства;
9. неизпълнение на други трудови задължения, предвидени в закони и други нормативни актове, в Правилника за вътрешния ред, в КТД или определени при възникване на трудовото правоотношение.

Чл.188 Дисциплинарните наказания са:

1. забележка;
2. предупреждение за уволнение;
3. уволнение.

1.8. Трудово възнаграждение.

Чл. 242 Положеният труд по трудово правоотношение е възмезден.

1.9 . Прекратяване на трудовото правоотношение.

-Прекратяване на трудовия договор по взаимно съгласие без предизвестие

-Прекратяване на трудовия договор с предизвестие

1.10 . Трудова книжка и трудов стаж

Чл.347 Трудовата книжка е официален документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя.

Чл.348/3/ Трудовата книжка се съхранява от работника или служителя, който е длъжен да я представя на работодателя при поискване, както и за вписване на нови обстоятелства в нея.

Чл.351 Трудовият стаж е времето , през което работникът или служителят е работил по трудово правоотношение.

Чл.352 Време по трудово правоотношение, което се признава за трудов стаж, без да е съществувало трудово правоотношение

1.11. Контрол по спазване на трудовото законодателство.

Чл.399 Цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство се осъществява от Изпълнителна агенция “Главна инспекция по труда”.

1.12. Трудови злополуки. Ред за регистриране. Професионални заболявания.

Трудовите злополуки се регистрират по реда на Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки и Кодекса за задължително обществено осигуряване.

Работникът или служителят е длъжен при трудова злополука незабавно да уведоми ръководителя си за обстоятелствата и последствията от установената трудова злополука.

Професионалните заболявания се регистрират по реда на Наредбата на реда за съобщаване , регистриране, потвърждаване, обжалване и отчитане на професионалните болести.

При доказано професионално заболяване работникът или служителят е защитен от съкращение и подлежи на трудоустрояване.

РАЗДЕЛ II: ОБЩ РЕД, ПРАВИЛА И ИЗСКВАНИЯ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ СПАЗВАТ И СЪЩЕСТУВАЩИ ОПАСНОСТИ В РАЙОНА, ПОМЕЩЕНИЯТА И РАБОТНИТЕ МЕСТА КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗНАЯТ

1. Всички офиси и сгради на ПГЕЕ– Пловдив са с организиран пропускателен режим.
2. На територията на ПГЕЕ– Пловдив няма небезопасни стълби, шахти или липсващи маркировки. Шахтата е надлежно затворена с капак с теракота. Да се отваря само от оторизираните служители и органи.

3. При командировки в обслужваните фирми служителите на ПГЕЕ– Пловдив да се движат с повишено внимание за предпазване от злополуки по не обезопасени и опасни участъци от територията на предприятията.
4. Да се спазват правилата по безопасност на труда в зависимост от производствената специфика на фирмата-контрагент и да се използват съответните лични предпазни средства/ЛПС/.
5. Съхраняването на химични и токсични вещества, лепила и др. суровини и материали да е разделно, за да не се предизвика пожар или взрив.
6. Пушенето в сградата, двора и прилежащите тротоари към училището е забранено.
7. Да се опазват чисти работните места и сгради.
8. Приветливо и културно отношение към родителите на учениците, посетителите и контрагентите на училището.

РАЗДЕЛ III: БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА

1. Да се спазват вътрешните правила и да не пречат на останалите работници и служители да изпълняват трудовите си задължения.
2. Да съгласуват работата си с останалите работници и служители и да им оказват помощ в съответствие с указанията на работодателя.
3. Да изпълняват и всички други задължения, които произтичат от нормативен акт, КТД, трудов договор и от характера на работата.
4. Забранено е да почистват приборите, апаратите по време на работа.
5. Да не предприемат по своя прищявка работа, с която не са запознати и не им е възложена
6. Да не работят с машини и апарати, които не познават.
7. Да проверяват преди започване на работа машините, съоръженията, апаратите, приборите и електрическото оборудване, с които или при които работят, и да започват работа само след като се уверят в безопасността и изправността им.
8. Да отстраняват констатирани повреди на машините и апаратите или ако това не е по техните възможности, незабавно да уведомят прекия си ръководител
9. Забранено е да се работи с не обезопасени машини, апарати, прибори, инструменти МПС и други, със свалени предпазители, с изключване на блокировки и т.н., дори ако това се налага само за проба.
10. Забранено е работници, без съответната необходима квалификация да извършват поправки и ремонт по електрическите инсталации на машини, съоръжения, апарати, дори подмяна на електрически лампи и предпазители.
11. Да се явяват на работното място в специално или обикновено облекло и да ползват за работа необходимите ЛПС
12. Да спазват правилата при повдигане и сваляне на тежести.
13. Да осъществяват помежду си взаимен другарски контрол за спазване правилата за безопасна работа.
14. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител
15. Имат право да откажат изпълнението на работата, за която не са инструктирани или нямат изискваща се правоспособност
16. При злополука запазват обстановката и веднага уведомяват прекия си ръководител.
17. Да спазват указанията за безопасно движение в района, като проявяват повишено внимание. Да се преминава само по обезопасените и определени места. Да не се тича с товар.
18. Преди да се започне дадена работа, да се обмислят безопасните начини за нейното изпълнение и спазване правилата по БХТ и ППО.

19. Да не проявяват излишно любопитство и в никакъв случай да не привеждат в движение чужди машини, съоръжения, уреди и т. н. чрез натискане на кнопки или включване на шалтери.
20. Да не отварят или затварят капаци на отвори и шахти; да не махат или своеволно да поставят предупредителни знаци, табели и ограждения, да не дават излишни сигнали, които биха попречили на нормалната работа на други работници.
21. Да не се стои близо или в обсега на товароподемни съоръжения и да не се минава под вдигнати товари.
22. Работещият на по-горна площадка е длъжен да осигурява безопасна работа на работещия под него.
23. Да не минават в непосредствена близост до не обезопасени и неукрепени изкопи.
24. Да ползват при необходимост здрава и правилно закрепена и обезопасена стълба /гумени пети, шипове, парапети/.
25. Да работят с изправни ръчни механични инструменти и които да ползват само по предназначението им. Инструментите се получават срещу подпис от завеждащия БЗР.
26. Когато се преминава в близост до движещи се МПС или въртящи и движещи се механизми на машини, задължително да се спазва необходимото безопасно разстояние.
27. Да се пуши само на определените за целта места. Клечката кибрит или угарката от цигарата да се хвърлят винаги само сигурно загасени.
28. Да се грижат за собствената безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа.
29. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на работа.
30. Да оказват до лекарска помощ на пострадалите при трудови злополуки или получили увреждания в други случаи.
31. Да използват предназначените за оказване на първа помощ медикаменти само за определената цел.
32. При прекъсване на електрическия ток или след свършване на на работа машината, прибора или съоръжението да се изключват от ел. мрежата.
33. Напускането на работното място или воденето на разговор с други лица през време на работа на машината, съоръжението и апарата е забранено.
34. Да не се преотстъпва машина, съоръжение или изпълнение на производствена работа на друго неспособно лице, без разрешение на прекия ръководител.
35. Включването и изключването на машината от движение да се извършва само със суха ръка.
36. Да не се консумират хранителни продукти по работните места.
37. Да се запознаят и строго да спазват установените противопожарни правила за работното си място и в района.
38. Да знаят да действат с противопожарните уреди.
39. Да се упражнява постоянен контрол на ел. инсталациите и при съмнения за пожар да се предприемат адекватни мерки и уведоми прекия ръководител или отговорника по ППО
40. Угарките да се хвърлят само на определените места, добре загасени.
41. Отоплението на офисите и звената да се извършва със стандартни отоплителни уреди, които да отговарят на нормативните противопожарни изисквания. Парното да се обслужва само от опълномошените лица.
42. Да не се допуска затрупване (затваряне) на пътя към водоизточниците, на изходите от офиса за евакуация на хора и техника, за предотвратяване на условия за възникване на пожари се забранява:
  - а) пушене извън определените места
  - б) хвърляне на не загасени угарки

- в) оставяне на канцеларски материали и други работни материали-химически вещества, реагенти и други във близост до отплителни уреди, където се развива висока температура
- г) ползване на открит огън (кибрит, свещ, запалена хартия и други) за осветление или в близост до лесно запалими материали
- д) допускане, запалване и работа на двигатели с вътрешно горене, които имат неизправна хранителна, запалителна или осветителна система, или резервоари за гориво
- е) подгръване с открит огън (пламък), с бензинови лампи, факли и други на двигатели с вътрешно горене
- ж) зареждане на гориво с двигател, който работи
43. Обслужването на ел. уредби, инструменти, инсталации да се извършва само от правоспособно лице.
44. Въртящите се части на ел. машините да работят само защитени.
45. Не се допуска работа с неизправни ел. щепселни съединения, ключове, шнулове и кабели.
46. При забелязана повреда в ел. захранване или други тоководещи части, да не се предприемат от работниците и служителите самоволни действия за отстраняване на повредата. Незабавно да се уведоми прекия ръководител.
47. При работа с апаратура, ел. прибори и др. Строго да се спазват инструкциите за работа с ел. прибори.
48. Ръководителите на звена отговарят за периодичния ремонт и поддръжка на наличните прибори, апарати и др.
49. С ел. приборите в офисите работят само определените лица.
50. Ел. таблата да имат четливи надписи и да са осигурени срещу самоволни действия.. на неспособни лица.
51. Задължително да се използват личните предпазни средства при работа, да се съхраняват и изпират.
52. Строго да се спазва производствената дисциплина.
53. При работа с химикали и токсични вещества строго да се спазват инструкциите за безопасна работа и указанията във спецификациите.
54. При поява на гръмотевични бури незабавно да се предприемат мерки за самозащита.
- Ако работникът или служителят е на открито, незабавно да се подслони в затворено от всички страни помещение
  - В затворено помещение да се затварят прозорците и да не се стои в близост до тях
  - Щепселите и шнуровите на ел. приборите да се извадят от контактите.
  - На открито работникът или служителят да се отдалечава от: електропроводи, пилони, дървета, храсти, била на малки или големи хълмове.

РАЗДЕЛ IV: БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. При шофиране на служебните превозни средства стриктно да се спазват правилата на Закона за движение по пътищата.
2. Да се шофира само с предпазен колан.
3. Да се упражнява контрол пътуващите в МПС също да са с предпазни колани.
4. При престой да се осигурява безопасност на служебното превозно средство/кражба, смачкване/.
5. Да се шофира само технически изправна кола. При съмнения за неизправност на някоя от системите на колата, незабавно да се отстрани повредата и уведоми прекия ръководител.

6. Служебните автомобили да се управляват само от лица с правоспособност за управление на автомобила

7. Лицата, определени за водачи на служебния автомобил, се грижат и за годишните тенически прегледи.

8. Служебните автомобили домуват само на определените за целта места.

9. При отиване и връщане от работа стриктно да се спазват правилата за движение по пътищата. Да се пресича само на определените за целта места.

10. При движение с градски, междуградски и ж.п. транспорт да се качва, слеза и придвижва с повишено внимание за предпазване от : падане, сблъскване и др. травми. Да се спазва добрия тон и правилата за поведение в превозното средство.

11. При командироване в предприятия да се придвижва на територията на предприятието по установения там ред.

12. Забранява се качване и превозване в товарни ремаркета и автомобили.

13. Забранява се превозване с електро- и мотокари.

РАЗДЕЛ V: ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА

1. При движение извън населени места да не се изхвърлят не загасени угарки извън определените за целта места.

2. Да не се замърсява природата с изхвърлени отпадъци.

3. Да не се пали огън на неопределени места.

4. Да се опазва фауната и растителния фонд.

5. Промислените отпадъци от химикали и токсични вещества да се изхвърлят и унищожават по указанията в инструкциите и спецификациите.

6. Да не се допуска смесване на промишлени отпадъци от химични и токсични вещества с домакински.

7. Да не се разливат в канализацията химични и токсични вещества.

8. Моторните и машинни масла да се унищожават на определени законови места. Да не се изливат в канализацията.

РАЗДЕЛ VI: ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ И НАЛИЧИЕ НА ЛЕКАРСТВЕНИ СРЕДСТВА

ПРИ НАРАНЯВАНЕ

-Постави стерилна превръзка върху раната с личния превързочен пакет от аптеката.

-Не пипай раната с ръце.

-Не промивай раната с вода или с други течности.

-Не почиствай раната със спирт, йод, кислородна вода или други дезинфекциращи течности.

-Не поставяй памук в раната.

-Насочи или съпроводи пострадалия до най-близкото здравно заведение.

ПРИ КРЪВОТЕЧЕНИЕ

Кръвотечението е изтичане на кръв при разкъсване или пробождане на кръвоносен съд. Когато засегнатият съд е артерия кръвта изтича на тласъци в ритъм с ударите на сърцето и е ярко червена на цвят. Когато кръвотечението е от вена кръвта изтича равномерно и е с тъмно червен цвят. Когато са засегнати капиляри кръвта "сълзи" на дребни капки.

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ НОСА

-Седни! Не лягай, главата да е на високо! Не се движи!

-Притисни ноздрите за 10 минути.

-Постави студен компрес от външната страна на носа, от страната на кръвотечението.

-Постави напоен тампон с кислородна вода в кръвотечащата ноздра.

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ ВЪНШНОТО УХО

-Постави стерилна превръзка и притисни превръзката

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ ВЪТРЕШНОТО УХО

-Не слагай нищо в ухото!

-Не запушвай ухото с памук или марля

-Транспортирай внимателно до най-близкото здравно заведение.

КРЪВОХРАЧЕНЕ ИЛИ КРЪВОПОВРЪЩАНЕ

-Стой полу седнал

-Не се движи.

-Бързо повикай лекар.

СЪЛЗЯЩ КАПИЛЯРЕН КРЪВОИЗЛИВ

-Постави стерилна превръзка

МАЛКИ КРЪВОТЕЧЕНИЯ

-Наложил стегната, притискаща, стерилна превръзка до спиране на кръвотечението.

КРЪВОТЕЧЕНИЯ ПРИ НАРАНЯВАНЕ НА ГЛАВАТА ИЛИ ЛИЦЕТО

-Притисни сънната артерия, от страната на нараняването, върху шийните прешлени, като палеца да отива назад.

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ РАНА В ОБЛАСТТА НА РАМОТО ИЛИ ГОРНАТА ЧАСТ НА РЪКАТА

-Притисни подключичната артерия върху първото ребро зад стената на гръдната кост.

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ РАНА НА ДЛАНТА

-Притисни лъчевата или лакътната артерия.

КРЪВОТЕЧЕНИЕ ОТ РАНА НА ГОРНАТА ЧАСТ НА КРАКА

-Притисни силно с юмрук бедрената артерия

СИЛНО КРЪВОТЕЧЕНИЕ ПРИ НАРАНЯВАНЕ НА РЪКАТА ИЛИ КРАКА

-Повдигни крайника високо!

-Пристегни кървящият кръвоносен съд с тънка гумена тръбичка, колан /подложи отдолу бинт или парче плат/, Есмарков бинт или триъгълна кърпа.

-Пристягай над мястото на кръвотечението до спиране на пулса или кръвотечението.

-При кръвотечение от ръка пристягай над лакътя.

-При кръвотечение от крак пристягай над коляното.

-Едва след пристягането превържи раната със стерилна превръзка.

-Закачи на самата пристягаща превръзка листче/картонче/с часа и датата на поставянето на пристягащата превръзка.

-Не снемай напоената с кръв превръзка, а сложи друга върху нея.

ПРИ СЧУПВАНЕ НА КОСТИ

1. Не прави опит да наместваш счупените кости.

2. Ако има рана /открито счупване/ покрий я със стерилна превръзка, с личния превързочен пакет.

3. Обездвижи счупения крайник, като двете обездвижиш съседни стави-над и под счупената кост:

-при счупване на дългите раменни кости-обездвижи раменна и лакътна става

-при счупване под лакътя-обездвижи лакътната става и китката на ръката

-при счупване на пръст-обездвижи двете съседни ставички на пръста

-при счупване на бедрена кост-обездвижи колянните стави и тазобедрената

-при счупване на подбедрените кости-обездвижи колянната става и петата

-при счупване на подколелните кости-обездвижи колянната става и петата

4. Дай на пострадалия аналгин.

5. Внимателно транспортирай до здравно заведение.

ПРИ ИЗГАРЯНИЯ; ПРИ ТЕРМИЧНИ ИЗГАРЯНИЯ

ПРИ ОБХВАЩАНИЯ ОТ ПЛАМЪЦИ

1. Изведи пострадалия от зоната на пожара.

2. Освободи пострадалия от горящите дрехи.

3. При невъзможност да се махнат горящите дрехи:

-облей го или го потопи във вода

-ако няма вода засипи го с пясък

-ако няма и пясък, покрий го плътно с платнище или одеяло. Никога през глава-опасност от задушаване.

4. Дай на пострадалия аналгин.

5. Покрийте изгарянията със стерилна марля или с чиста изгладена кърпа или чаршаф.

6. Транспортирай до здравно заведение.

ПРИ ОГРАНИЧЕНИ ИЗГАРЯНИЯ

1. Охлади изгореното място, с или без мехури, с течаща вода за 10-15 минути.

2. Поставете стерилна превръзка.

3. Превържи с марля и бинт.

4. Дай на пострадалия аналгин.

5. Заведи или насочи пострадалия до здравно заведение.

ПРИ ИЗГАРЯНЕ 1 СТЕПЕН –САМО СЪС ЗАЧЕРВЯВАНЕ

1. Охлади с течаща вода.

2. Измий кожата със сапун.

3. Намажи с мехлем “Дефламол” или напръскай с “Пантенол” спрей. Ако е на лице-намажи с “Нифуцин” – гел или “Ривафилм”.

ХИМИЧЕСКИ ИЗГАРЯНИЯ

1. Промий обилно с вода – под душ или струя.

2. Ако изгарянето е от киселини неутрализирай с 2-5% разтвор на натриев бикарбонат.

3. Ако изгарянето е от основи неутрализирай с 1% разтвор на оцетна киселина.

4. Превържи с марля или бинт.

5. Насочи пострадалия към здравно заведение.

ПРИ ПОРАЗЯВАНЕ С ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ТОК

1. Освободи пострадалия от контакта с електрическото напрежение:

-изключи електрическото напрежение в мрежата

-при невъзможност за общо изключване на мрежата при напрежение до 1000V използвай не токопроводни предмети-дървено или пластмасово гребло,кол, конопени,найлонови въжета,гумени маркучии др. подобни.

-при ел. напрежение над 1000V използвай боти, ръкавици и щанги за съответното напрежение.

2. Ако пострадалия диша и се опипва пулса му:

-постави го в легнало положение с разкопчани дрехи

-поднеси му да вдиша амоняк

-напръскай лицето със студена вода

3. Ако пострадалият е в безсъзнание , не диша и няма пулс:

-постави го по гръб върху дъска

-освободи тялото му от стягащи дрехи, презрамки, колани

-разтвори устата му чрез избутване напред на долната челюст

-с пръст увит в марля или парче плат освободи устата му от повърнати материи

-извади зъбни протези ако има такива

-изтегли и задръж езика напред,наведи главата максимално назад

-с ръката, която поддържа главата назад дръж устата му затворена

-ако носът не е счупен и е проходим започни обдишване "уста в нос"през марля или кърпа

-ако носът е счупен или непроходим обдишвай през марля "уста в уста"

-обдишвай в началото бързо 5-6 пъти, а после ретмично 12-16 пъти в минута. За обдишванията поемай дълбоко въздух с отворена уста и го издишвай в устата или носа на пострадалия. Остави пострадалия да го издишва пасивно.

-между две обдишвания прави масаж на сърцето. Масажът на сърцето се извършва,като се поставя дланта на едната ръка по оста на гръдната кост. Върху нея се поставя с длан другата ръка. Натиска се чрез енергични тласъци върху гръдната кост , като се помага с тежестта на горната половина на тялото. Гръдната кост трябва да хлътва при всеки тласък 3-5 см. Правят се 60 до 80 тласъци в минута.

Не натискай върху ребрата! Опасност от счупване.

ОПИС НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ , ПРЕВЪРЗОЧНИТЕ СРЕДСТВА И ДРУГИ МАТЕРИАЛИ ЗА ОКОМПЛЕКТОВАНЕ НА АПТЕЧКИ

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МАТЕРИАЛИТЕ	КОЛИЧЕСТВО	МЯРКА
1.	Аспирин таблетки		Бр. 40
2.	Парацетамол таблетки		Бр. 20
3.	Аналгин таблетки		Бр. 20
4.	Амоняк разтвор		Гр. 30
5.	Валидол таблетки		Бр. 20
6.	Йодна тинктура		Гр. 30
7.	Кислородна вода		Гр. 100
8.	Риванолов разтвор		Гр. 100
9.	Натриев бикарбонат		Гр. 100
10.	Небацитин пудра	Гр.	10
11.	Бинтове марлени 5/5		Бр. 4
12.	Бинтове марлени 10/8		Бр. 4
13.	Превръзка антисептична готова-средна		Бр. 4
14.	Памук медицински хигроскопичен пак.х50гр.		Пак. 2
15.	Анкерпласт с размери 1м/4см и 5м/8см		Опак. 2
16.	Лейкопласт 5/5 ролки		Бр. 2
17.	Турникети		Бр. 2

18. Лични превързочни средства	Бр.	2
19. Термометър максимален	Бр.	1

VII.РАЗДЕЛ: РАЗВЕЖДАНЕ ИНСТРУКТИРАНИТЕ В РАЙОНА

1. Запознаване с учебните кабинети, лаборатории, работилници, офисите, складовата база и работните места на ПГЕЕ– ПЛОВДИВ.
2. Запознаване с всички опасни места и установени сигнализации.
3. Запознаване с местата на противопожарните уреди и съоръжения, и аварийните изходи.

VIII.РАЗДЕЛ: РЕГИСТРАЦИЯ

Следва регистрация на лицата, с които е проведен настоящия начален инструктаж в Книгата за начален инструктаж и издаване на Служебна бележка.

СЪСТАВИЛ, инж. Шинка
Котрулева:.....
(подпис)